«ایران» از تداوم چالش آفرینی رئیس غیرقانونی اتاق ایران گزارش می‌دهد

پایان سلاح‌ورزی با اجرای حکم «صمت»

عکس: اکو ایران

اعتراض رفقا

برخی از اعضای اتاق بازرگانی ایران که نمی‌خواهند وارد مسائل سیاسی شوند و رفاقتی هم با حسین سلاح‌ورزی دارند می‌گویند، نمی‌دانیم چرا او چنین مقاومتی برای ریاست اتاق ایران دارد!

تجارت

اتاق بازرگانی ایران هنوز با رئیس غیرقانونی یعنی حسین سلاح‌ورزی اداره می‌شود. شورای‌عالی نظارت بر اتاق ایران ۱۰آبان‌ماه اعلام کرد باتوجه به ابهامات و ایرادات وارده نسبت به انتخابات اخیر هیأت‌رئیسه اتاق بازرگانی ایران و تذکرات واصله از سوی نهادهای نظارتی نسبت به صلاحیت احدی از منتخبان و با لحاظ اختیارات شورای‌عالی نظارت، در جلسه اخیر شورای مزبور با استناد به عدم تأیید صلاحیت فرد منتخب مزبور(حسین سلاح‌ورزی) جریان انتخابات صرفاً نسبت به شخص یادشده، باطل اعلام می‌شود. لذا اتاق بازرگانی باید در اولین فرصت و از طریق هیأت نمایندگان جهت تعیین فرد جایگزین انتخابات مجدد برگزار کند.

در این مدت هیچ‌کدام از اعضای هیأت‌رئیسه اتاق بازرگانی ایران اظهارنظر نکردند و فقط رئیس غیرقانونی اتاق ایران، مصوبه شورای‌عالی نظارت را سوءتفاهم بین بخش خصوصی و دولت تفسیر کرد. اماآنچه که از قانون مشخص است، مصوبه یاد شده باید عملیاتی شود و تحت هیچ شرایطی حسین سلاح‌ورزی نمی‌تواند آن را نادیده بگیرد و مانند گذشته به فعالیت خود ادامه دهد.

او برای آنکه چنین مصوبه‌ای (ابطال انتخابات برای ریاست اتاق ایران) ابلاغ نشود از هر ابزاری استفاده کرد تا فرایند انتخابات اتاق بازرگانی را سالم جلوه دهد و بگوید با رأی اکثر اعضای بخش‌خصوصی و در رقابت سالم، توانسته به طبقات بالای ساختمان اتاق بازرگانی ایران برسد. اما غافل از اینکه از همان ابتدا یعنی انتخابات اتاق بازرگانی لرستان (قبل از انتخابات هیأت‌رئیسه اتاق بازرگانی ایران)، سلاح‌ورزی با انتخابات مهندسی شده توانست صاحب کرسی شود.

ادامه سکوت هیأت رئیسه اتاق بازرگانی ایران خبرهای خوبی را مخابره نمی‌کند. برخی از اعضای اتاق بازرگانی این‌گونه تأکید کردند که اعضای هیأت‌رئیسه همان افرادی هستند که در لیست حسین سلاح‌ورزی قرار داشتند لذا طبیعی است که نخواهند مصوبه شورای‌عالی نظارت اتاق بازرگانی را اجرایی کنند. بدین سبب اعضای فعلی هیأت‌رئیسه سکوت می‌کنند یا برای اجرایی شدن قانون هیچ تلاشی نمی‌کنند. از همین‌رو بهتر بود که شورای‌عالی نظارت، کل فرایند انتخابات هیأت‌رئیسه اتاق بازرگانی را ابطال کند. در چنین شرایطی، جانب انصاف هم رعایت می‌شد.

اما شنیده‌ها حکایت از آن دارد که برخی از اعضای اتاق بازرگانی ایران می‌خواهند به بخش حقوقی وزارت صمت، مراجعه کنند و از این بخش خواستار اجرای مصوبه شورای‌عالی نظارت بر اتاق بازرگانی شوند.

چرا که حداقل طی ۱۱ روز گذشته هیأت رئیسه اتاق بازرگانی ایران، به مصوبه شورای‌عالی نظارت اتاق بازرگانی ایران بی‌توجهی کرده است و همین امر سبب شده تمام برنامه‌ها، نشست‌ها و دیدارها، عملاً به سمت کنسل شدن برود یا کلا بی‌اثر شوند. این درحالی است که پیش از این اتاق بازرگانی نقش پررنگی در جلسات و تصمیم گیری‌ها داشت و می‌توانست منتقل کننده چالش‌های بخش‌خصوصی و فعالان اقتصادی باشد.

در این میان نظر برخی از اعضای اتاق بازرگانی ایران بر این است که رئیس و هیأت‌رئیسه اتاق بازرگانی ایران در حال وقت تلف کردن هستند و می‌خواهند فضایی را ایجاد کنند که مصوبه شورای‌عالی نظارت اجرایی نشود.

آنها در گفت‌وگو با «ایران» یادآور شدند: اگر سه تا چهار روز آینده، هیأت‌رئیسه اتاق بازرگانی تکلیف انتخابات جدید برای ریاست اتاق بازرگانی ایران را مشخص نکنند یا حسین سلاح‌ورزی استعفا ندهد، موضوع را باجدیت از وزارت صمت پیگیری خواهند کرد به‌خصوص اینکه وزیر صمت اخیراً تأکید کرده بود که نظر او، نظر شورای‌عالی استاندارد است و این یعنی ابطال انتخابات ۲۸ خرداد.

برخی دیگر از اعضای اتاق بازرگانی ایران که نمی‌خواهند وارد مسائل سیاسی شوند و رفاقتی هم با حسین سلاح‌ورزی دارند می‌گویند، نمی‌دانیم چرا او چنین مقاومتی برای ریاست اتاق ایران دارد. این امر جای سؤال دارد. امیدواریم هیأت‌رئیسه حداقل فضایی را فراهم کند که حسین سلاح‌ورزی از جایگاه خود کناره‌گیری کند و بیش از این اتاق را به سمت حاشیه نبرد.

انتخابات مجدد به‌سرعت انجام گیرد

عباس ابریشمی، عضو هیأت نمایندگان اتاق بازرگانی ایران هم گفت: سلاح‌ورزی با ادامه روند حضور در کرسی ریاست، اتاق بازرگانی ایران را فدای خواسته‌های خود نکند.

او با بیان اینکه شورای‌عالی نظارت بالاترین رکن اتاق بازرگانی محسوب می‌شود، اظهار داشت: همان‌گونه که تاکنون این شورا همه مصوبه‌های لازم برای بخش خصوصی را تأیید کرده است، اگر چیزی را باطل اعلام کرده باید همه اعضا آن را بپذیرند. زمانی که مرجع قانونی موضوعی را مورد تأیید قرار نمی‌دهد، بقیه افراد نمی‌توانند نظر اعلام‌شده را نپذیرند، همان‌طور که پیش از این قوه‌قضائیه در مورد انتخابات اتاق بازرگانی، پرونده را مورد بررسی قرار نمی‌داد و شورای‌عالی نظارت را مسئول رسیدگی به این شکایات می‌دانست، اکنون نیز باید به رأی اعلام شده تمکین شود.

او با بیان اینکه شورای‌عالی نظارت باید کل انتخابات هیأت‌رئیسه را باطل اعلام می‌کرد، تأکید کرد: این روند از سال ۹۲ با صدور کارت‌های عضویتی که اهلیت تجاری و بازرگانی آن مشخص نبود، شکل گرفت و عده‌ای آن را برگ برنده برای به‌دست‌آوردن کرسی‌های هیأت رئیسه می‌دانند؛ این شرایط باید تغییر کند و موانع آن رفع شود.

عضو هیأت نمایندگان اتاق بازرگانی ایران تصریح کرد: نهادهای دولتی و حاکمیتی به‌دلیل امکان درز اطلاعات محرمانه رئیس اتاق بازرگانی ایران را به جلسات دعوت نمی‌کنند و این روند باعث ایجاد مشکل برای بخش‌خصوصی می‌شود. برگزاری انتخابات مجدد باید به‌سرعت انجام گیرد تا فرد دیگری جایگزین شود.

گفتنی است اواخر خردادماه انتخابات هیأت‌رئیسه اتاق بازرگانی، صنایع و معادن ایران برگزار شد و حسین سلاح‌ورزی به‌طور غیرقانونی به‌عنوان رئیس این اتاق انتخاب شد. جلسه شورای‌عالی نظارت بر انتخابات اتاق بازرگانی ایران یکم آبان برگزار شد (۱۰آبان‌ماه اعلام رسانه‌ای شد) و طبق تصمیم اعضا، حسین سلاح‌ورزی که به‌طور غیرقانونی به ریاست اتاق بازرگانی رسیده بود، برکنار شد.

> شنیده‌ها حکایت از آن دارد که برخی از اعضای اتاق بازرگانی ایران می‌خواهند به بخش حقوقی وزارت صمت مراجعه کنند و از این بخش خواستار اجرای مصوبه شورای‌عالی نظارت بر اتاق بازرگانی شوند

برش

ترفندهای رئیس غیرقانونی

حمید حسینی، عضو اتاق بازرگانی مشترک ایران و عراق گفته بود: رئیس اتاق ایران به بهانه صیانت از آرای بخش‌خصوصی به رأی شورای‌عالی نظارت تمکین نکرده و آن را تلویحاً غیرقانونی دانسته است، آیا هیأت نمایندگان اتاق ایران به ایشان مأموریت داده‌اند که در برابر رأی شورای‌عالی نظارت ایستادگی کند؟ اگر هیأت‌رئیسه اتاق ایران برخلاف ابلاغ شورای‌عالی نظارت تصمیم به مقابله و شکایت به قوه‌قضائیه گرفته است، صورتجلسه هیأت رئیسه منتشر شود. در صورتی که هیأت رئیسه مرتکب این رفتار غیرقانونی شده باشند، شورای‌عالی نظارت وظیفه دارد که برای اتاق، سرپرست موقت تعیین کند و برگزاری انتخابات مجدد را به هیأت‌رئیسه فعلی واگذار نکند.

نفس‌تنگی صندوق‌های بازنشستگی

کاهش نسبت پشتیبانی در صندوق‌های بازنشستگی ناشی از سیاست‌های ناکارآمد دولت‌های گذشته بوده است

عکس: ایران

ابرچالش صندوق‌های بازنشستگی

براساس نتایج تحقیق مرکز پژوهش‌های مجلس؛ مهم‌ترین بحرانی که نظام بیمه اجتماعی کشور از آن رنج می‌برد، پایداری منابع مالی صندوق‌های بازنشستگی است که تبدیل به یکی از ابرچالش‌های کشور شده است.

اشتغال

آنچه موجب ناپایداری درآمدی صندوق‌های بازنشستگی شده، کاهش نسبت پشتیبانی در صندوق‌های بازنشستگی ناشی از سیاست‌های ناکارآمد دولت‌های گذشته بوده است. نشان به آن نشان تغییر قوانین در راستای تسهیل بازنشستگی‌های پیش از موعد از جمله این سیاست‌ها بوده است.

در سه دهه اخیر، اصلی‌ترین چالش اساسی در صندوق‌های بازنشستگی، به‌خصوص صندوق تأمین‌اجتماعی، بحران ناپایداری درآمدهای آنها بوده است. به‌طوری که این صندوق‌ها برای تأمین مالی خود اقدام به استقراض از منابع بانکی و حتی دولتی می‌کردند و این روند باعث شد تا آنها قادر به ایفای نقش مؤثر در تأمین مالی سرمایه‌گذاری‌های درون‌سازمانی و بیرون‌سازمانی خود نشوند.

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای‌اسلامی چندی پیش بحران صندوق‌های بازنشستگی را مورد ارزیابی قرار داد.

افزایش سن بازنشستگی متناسب با سن امید به زندگی به‌صورت تدریجی، تغییر قوانین در راستای دشوار کردن بازنشستگی‌های پیش از موعد راهکارهایی است که مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی برای برون‌رفت از بحران صندوق‌های بازنشستگی ارائه کرده است.

دلایل عمده بحران صندوق‌های بازنشستگی

این مرکز در گزارش خود، سیاست‌های گذشته در دولت‌های قبلی را عامل بحران‌ساز در صندوق‌های بازنشستگی عنوان کرده است.

بنابر بررسی‌های مرکز پژوهش‌های مجلس شورای‌اسلامی، سیاست‌های اجراشده در گذشته، آثار منفی و زیان‌باری در میان‌مدت و بلندمدت بر صندوق‌های بازنشستگی و نظام تأمین اجتماعی داشته است. متناسب‌سازی حقوق بازنشستگان، پرداخت یارانه‌ها و معافیت‌های بیمه‌ای و تغییر قوانین برای تسهیل در بازنشستگی پیش از موعد از مهم‌ترین سیاست‌هایی بود که باعث فرو رفتن صندوق‌های بازنشستگی در باتلاق بحران مالی بوده است.

براساس نتایج تحقیق مرکز پژوهش‌های مجلس؛ مهم‌ترین بحرانی که نظام بیمه اجتماعی کشور از آن رنج می‌برد، پایداری منابع مالی صندوق‌های بازنشستگی است که تبدیل به یکی از ابرچالش‌های کشور شده است.

«قوانین غیرمتکی بر محاسبات بیمه‌ای و تحمیل بیمه‌های یارانه‌ای (بدون تأمین منابع آن) به صندوق‌های بازنشستگی»، «عدم استقرار نظام چندلایه بیمه‌ای»، «عدم تناسب بین امید به زندگی و سن بازنشستگی در کشور»، «روند فزاینده نسبت سالمندی در کشور»، تنوع بی‌قواره در قوانین و مقررات بیمه‌ای و خدمات آنها»، «وجود تبعیض‌های درون یک صندوق و بین صندوق‌های بازنشستگی»، «سیاست‌گذاری نادرست در تشویق به اشتغال در مشاغل سخت و زیان‌آور»، «مخدوش‌شدن چندجانبه‌گرایی در نظام بازنشستگی»؛ «ضعف در نهاد سیاست‌گذار در حوزه تأمین‌اجتماعی و مدیریت صندوق‌ها و سرمایه‌گذاری آنها و مداخلات سیاسی در انتصابات و حکمرانی آنها»، «نوسانات اقتصادی و پیامدهای زیان‌بار آن بر حوزه بیمه‌ای»، «عدم توان دولت در ایفای تعهدات و تأدیه بدهی‌ها به صندوق‌های بازنشستگی» ازجمله مهم‌ترین دلایل بروز این وضعیت است.

درعین حال «گسترش مشاغل غیررسمی و موقتی‌سازی قراردادهای کار»، «عدم تناسب و تعادل در توزیع یارانه‌های بیمه‌ای و تعهدات بیمه‌ای بلاوجه دولت ناشی از قوانین الزام‌آور بدون توجه به توان مالی دولت و استحقاق‌سنجی»، «ضعف در استقرار بیمه اجتماعی پایه (فراگیر)» از دیگر مسائل و مشکلات حوزه بیمه‌ای است که علاوه‌بر تشدید بحران صندوق‌های بازنشستگی، موجب شده است که بخش قابل اعتنایی از شاغلین کشور به‌رغم نص صریح قانون از پوشش بیمه پایه اجتماعی محروم بمانند و درعین‌حال یارانه‌های بیمه‌ای از توزیع متوازن برخوردار نباشد.

۳
دهه اخیر

اصلی‌ترین چالش اساسی در صندوق‌های بازنشستگی، به‌خصوص صندوق تأمین اجتماعی، بحران ناپایداری درآمدهای آنها بوده است. به‌طوری‌که این صندوق‌ها برای تأمین مالی خود اقدام به استقراض از منابع بانکی و حتی دولتی می‌کردند

کاهش توان دولت از کانال صندوق‌های بازنشستگی

براساس گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس، نسبت جمعیت سالمند و امید به زندگی رو به افزایش و نرخ باروری رو به کاهش است که نشان از کاهش نسبت پشتیبانی در صندوق‌های بازنشستگی دارند.

سطح پوشش بیمه بازنشستگی عملاً قادر به پوشش فعالان اقتصادی غیرمزد و حقوق‌بگیر نبوده و نارسایی نظام بیمه‌ای در این زمینه مشهود بوده است.

مشکلات مالی صندوق‌های بازنشستگی در بسیاری از موارد محصول ناکارآمدی نظام اقتصادی و تحمیل هزینه‌های ناشی از تورم فزاینده درگذشته، نرخ بیکاری بالا که موجب کاهش ورودی‌های جدید و درنتیجه کاهش نسبت پشتیبانی در صندوق‌ها شده است و ازسوی دیگر قوانین و مقررات مربوط به سن و سابقه بازنشستگی، محاسبه مزایا، بازنشستگی‌های پیش ازموعد و نرخ‌های جایگزینی بالاست که منجر به برهم خوردن تعادل منابع و مصارف صندوق‌ها شده است.

بحران چگونه مدیریت شود؟

در گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس آمده است که افزایش سن بازنشستگی متناسب با سن امید به زندگی به‌صورت تدریجی، اصلاح نحوه محاسبه حقوق بازنشستگی به‌صورت تدریجی، تغییر نرخ مشارکت سهم دولت، بیمه‌پرداز و کارفرما در سطوح بالاتر حقوقی با رویکرد افزایش مشارکت فرد مبتنی بر استقرار نظام چندلایه بیمه‌ای (بیمه پایه ـ مازاد ـ مکمل)، تغییر قوانین در راستای دشوار کردن بازنشستگی‌های پیش‌ازموعد، پوشش بیمه افراد فاقد پوشش بیمه پایه اجتماعی با مشارکت فرد و از طریق آزمون وسع، حذف معافیت‌های بیمه‌ای بلاوجه از طریق آزمون وسع و ایجاد زمینه‌های قانونی الزام جهت پوشش بیمه کارفرمایان و شاغلین مشاغل پلتفرمی؛ ازجمله مهم‌ترین اصلاحاتی است که می‌تواند منجر به کاهش بحران صندوق‌های بازنشستگی و ایفای تکالیف دولت در حوزه بیمه‌ای شود.

باتوجه به اندازه ذخایر به نسبت تعهدات مزایا و وضعیت بازار سرمایه و تحریم‌های اقتصادی، عملکرد سرمایه‌گذاری صندوق‌های بازنشستگی برای تأمین مالی طرح‌های بازنشستگی قابل قبول نیست.

ازآنجا که صندوق‌های بیمه اجتماعی کارکرد درازمدت دارند، هرگونه قانونگذاری مقطعی و فاقد جامعیت بدون توجه به نتایج درازمدت، می‌تواند وضعیت بیمه‌های اجتماعی را در بلندمدت با مخاطرات بیشتری روبه‌رو کند.

> افزایش سن بازنشستگی متناسب با سن امید به زندگی به‌صورت تدریجی، تغییر قوانین در راستای دشوار کردن بازنشستگی پیش از موعد راهکارهایی است که مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی برای برون‌رفت از بحران صندوق‌های بازنشستگی ارائه کرده است

برش

رویکرد تقویت تنظیم‌گری و چندجانبه‌گرایی

مرکز پژوهش‌های مجلس در این گزارش کارشناسی شده، پیشنهاد کرده که در شرایط کنونی انجام اصلاحات نیازمند اجماع همه‌جانبه ازسوی قوای سه‌گانه و گفتمان اجتماعی در پذیرش آثار اجتماعی آن ازسوی مردم است. در ادامه این گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس به بیان راهکارهای پیشنهادی خود در راستای حل بحران صندوق‌های بازنشستگی پرداخته و عنوان کرده که این اصلاحات باید در قالب اصلاحات ساختاری و اصلاحات پارامتریک در دستور کار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و کمیسیون اجتماعی مجلس قرار بگیرد.

در این راستا تقویت نهاد سیاست‌گذار، تقویت یا ایجاد نهاد تخصصی و تنظیم‌گر بیمه‌ای با رویکرد تقویت تنظیم‌گری و چندجانبه‌گرایی، اصلاح ساختار و قوانین و مقررات صندوق‌های بازنشستگی مبتنی بر استقرار نظام چندلایه بیمه‌ای و همچنین اصلاح ساختار بودجه با رویکرد ایفای تعهدات و تأدیه بدهی دولت به صندوق بازنشستگی؛ ازجمله مهم‌ترین اصلاحات ساختاری در این حوزه تلقی می‌شود.

اخبار

یک ضامن برای وام ۱۵۰میلیون تومانی مشاغل خانگی

بر اساس اعلام دبیرخانه ستاد ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی برای دریافت وام ۱۵۰ میلیون تومانی توسط مشاغل مستقل خانگی یک ضامن کفایت می‌کند. آزیتا همتیان رئیس دبیرخانه ستاد ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی در گفت‌وگو با ایسنا با اشاره به توزیع تسهیلات مشاغل خانگی از سوی ۸ بانک عامل از پرداخت تسهیلات مشاغل خانگی به بیش از ۱۲ هزار نفر خبر داد.

وی گفت: بانک مرکزی امسال اعتبار خوبی برای توسعه مشاغل خانگی اختصاص داده و مبلغ ۴۰۰۰ میلیارد تومان تسهیلات در اختیار وزارت کار قرار داده است که از سوی بانک‌های عامل در این طرح به صاحبان کسب و کارهای خانگی با کارمزد ۴ درصد پرداخت می‌شود.

به گفته رئیس دبیرخانه ستاد ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی در سال ۱۴۰۱ شورای پول و اعتبار مبلغ سه هزار میلیارد تومان تسهیلات برای توسعه و ایجاد مشاغل خانگی تصویب کرد که ۹۰ درصد این منابع جذب شد و در سال‌جاری این مبلغ به چهار هزار میلیارد تومان افزایش یافته است.

همتیان همچنین به میزان دریافت تسهیلات مشاغل خانگی اشاره کرد و گفت: در حال حاضر برای مشاغل مستقل تا ۱۵۰ میلیون تومان و مشاغل پشتیبان در ازای به کارگیری ۴۰ نفر تا سقف ۴ میلیارد تومان وام پرداخت می‌شود که برای دریافت تسهیلات ۱۵۰ میلیون تومانی توسط مشاغل مستقل خانگی یک ضامن کفایت می‌کند.

رکوردزنی تولید خودروسازان خصوصی

بخش خصوصی در هفت ماه امسال ۱۷۶ هزار و ۱۳۱ انواع خودرو در کشور تولید کرد که این آمار نسبت به مدت مشابه سال گذشته رشد ۸۴ درصدی را نشان می‌دهد. بر پایه آمارهای منتشره وزارت صنعت، معدن و تجارت، سال گذشته خودروسازان بخش خصوصی کشور ۹۵ هزار و ۹۸۲ دستگاه انواع خودروی سواری، ون، وانت، کامیون، کامیونت، کشنده و همچنین مینی‌بوس، میدل‌باس و اتوبوس تولید کردند. از ابتدای امسال تا پایان مهرماه، ۱۴۱ هزار و ۵۵۰ خودرو سواری توسط خودروسازان خصوصی تولید شد که این آمار نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۹۴ درصد رشد داشت. البته در مدت مذکور ۱۹ هزار و ۲۱۰ دستگاه وانت تولید شد که نسبت به مدت مشابه سال گذشته رشد ۴۸ درصدی را به همراه داشت.

اگرچه در هفت ماه امسال ۲۲۶ دستگاه ون، ۵۳۸ دستگاه مینی‌بوس و میدل‌باس و ۲۵۴ دستگاه واحد اتوبوس تولید شد، اما در این روند تولید کامیون، کامیونت و کشنده نیز در مدت یاد شده با رشد ۶۷ درصدی در هم‌سنجی با پارسال به ۱۴ هزار و ۳۵۳ دستگاه رسید. این دسته از خودروسازان در مهرماه در مجموع ۳۷ هزار و ۴۶۵ دستگاه خودرو تولید کردند که این آمار نسبت به مدت مشابه سال گذشته که ۱۵ هزار و ۳۶۶ خودرو بوده، رشد ۱۴۴ درصدی را به ثبت رسانده است. بر اساس این گزارش، در هفت ماه سهم بخش خصوصی امسال ۲۳ درصد از کل تولید خودرو در کشور بوده که این آمار در سال ۱۳۹۸ فقط پنج درصد بوده است.